04/05/2019

Ποιός ήταν ο Άπιστος Θωμάς ο μαθητής του Χριστού

/ Ορθόδοξες Προβολές

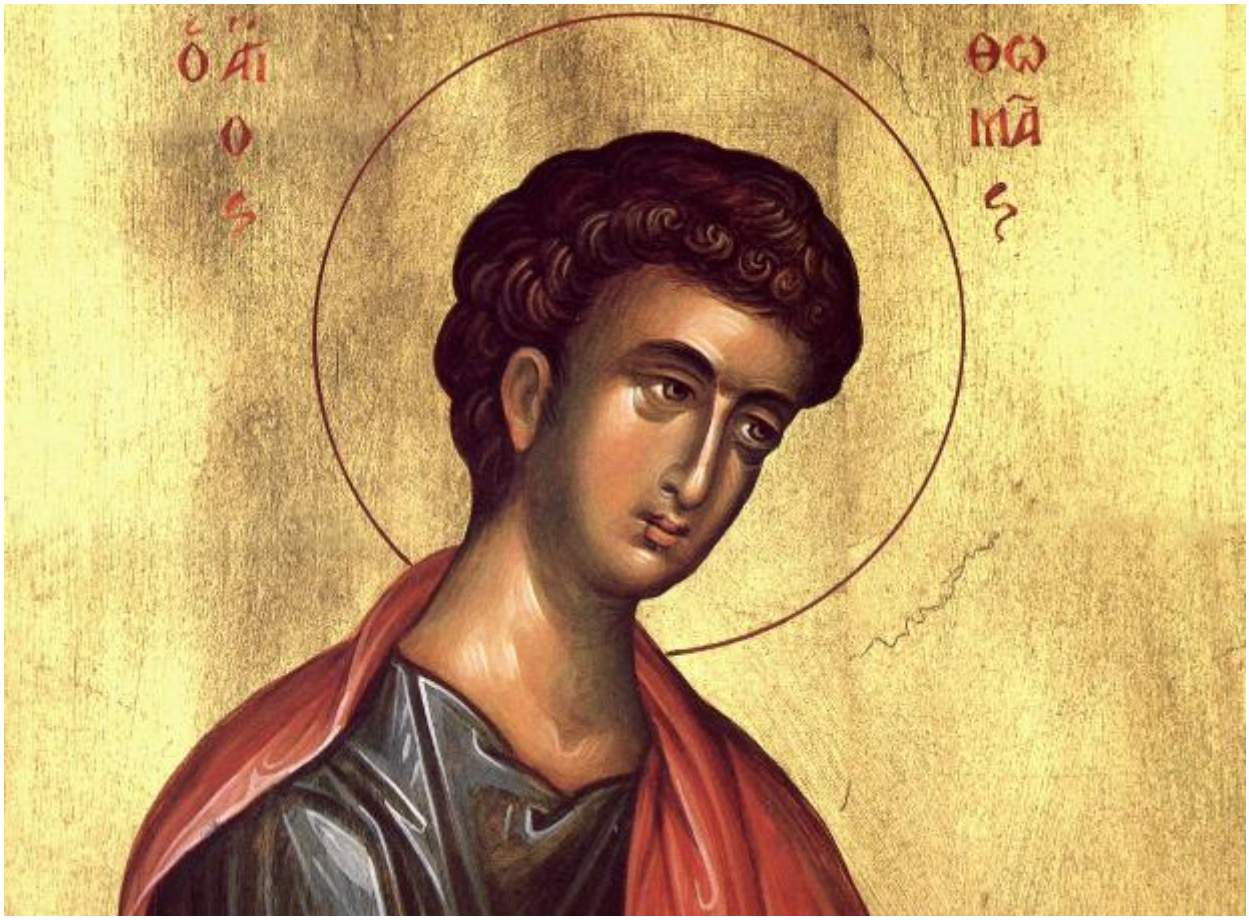

Ο άγιος Απόστολος Θωμάς ήταν μεταξύ των δώδεκα μαθητών του Κυρίου. Γεννήθηκε στην Ιουδαία από γονείς φτωχούς. Ήταν πιστός στο Μωσαϊκό Νόμο, με αγνό βίο και ανήκε σε οικογένεια αλιέων.

Το όνομά του στην αραμαϊκή γλώσσα «Τέομα» σημαίνει δίδυμος. Στο ιερό Ευαγγέλιο του δίδεται όντως η προσωνυμία «Δίδυμος» (Ιωάν. 11,16). Οι αγιογραφικές πληροφορίες για το Θωμά είναι σχετικά λίγες και γι’ αυτό έχουν εγερθεί κατά καιρούς αυθαίρετες ερμηνείες για το πρόσωπό του. Προσπάθησαν να εντοπίσουν τίνος δίδυμος αδελφός ή αδελφής υπήρξε. Κάποιοι τον ταυτίζουν με τον αναφερόμενο από τον Ματθαίο (13,55) αδελφόθεο Ιούδα. Μάλιστα οι πολέμιοι του Χριστού συγγραφείς, θέλοντας να πλήξουν την υπερφυσική ενανθρώπηση του Θεού Λόγου, υποστηρίζουν ότι αυτός υπήρξε δίδυμος αδελφός του Κυρίου, παρά τις αντίθετες μαρτυρίες των Ευαγγελίων. Αρχαία παράδοση, την οποία αποδέχεται η Εκκλησία μας ο Θωμάς ήταν δίδυμος αδελφός κάποιας Λυδίας ή Λυσίας. Κάποιοι

άλλη παράδοση αναφέρει ότι ήταν δίδυμος αδελφός κάποιου Ελεάζαρου. Όμως όλες αυτές οι θεωρίες δεν μπορεί να επιβεβαιωθούν.

Ο Θωμάς ήδη από νεαρή ηλικία αγαπούσε την ανάγνωση και τη μελέτη της Γραφής. Η γνώση αυτή του λόγου του Θεού και η καλή προαίρεσή του, του επέτρεψαν να αναγνωρίσει δίχως δισταγμούς ότι ο Χριστός ήταν ο Μεσσίας που είχαν προαναγγείλει οι Προφήτες, αμέσως μόλις Εκείνος του παρουσιάστηκε και τον κάλεσε να Τον ακολουθήσει. Άφησε τη βάρκα και τα δίχτυα του και έγινε ένας από τους δώδεκα Μαθητές του Κυρίου.

Ο Θωμάς ως μαθητής του Κυρίου

Ήταν από τους ένθερμους και αφοσιωμένους μαθητές, πρόθυμος και υπηρέτης πιστός. Αγάπησε πολύ τον Κύριο, κι όταν οι Ιουδαίοι ήθελαν να τον θανατώσουν, ο Θωμάς έλεγε στους άλλους μαθητές “Ας πάμε κι εμείς να πεθάνουμε μαζί Του. Είναι καλύτερα να σταυρωθούμε με το Δεσπότη, παρά να ζούμε χωρίς Αυτόν”.

Στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη (14, 4-5) παρατηρούμε στη ρήση του Κυρίου, πως οι μαθητές δε γνωρίζουν που πηγαίνει και ποια είναι η οδός που οδηγεί σε αυτό το δρόμο. Ο Θωμάς τότε θέτει ευθέως το ερώτημα “Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;”.

Όταν ο Ιησούς αναστήθηκε από τον τάφο, παρουσιάστηκε στους μαθητές Του που ήταν συγκεντρωμένοι στο υπερώο, με κλειστές τις πόρτες, για το φόβο των Ιουδαίων. Ο Θωμάς δεν ήταν τότε μαζί τους και, όταν οι υπόλοιποι μαθητές του διηγήθηκαν ότι είδαν τον αναστάντα Κύριο, δε θέλησε να τους πιστέψει. Αλλά ο Κύριος εμφανίστηκε ξανά, οκτώ μέρες αργότερα, ενώπιον των μαθητών, και προέτρεψε το Θωμά να ψηλαφήσει τις πληγές από τα καρφιά και την πλευρά που είχε τρωθεί από τη λόγχη. Εκθαμβωμένος ο Θωμάς, προσκύνησε και ανεβόησε: «Ο Κύριός μου και ο Θεός μου». Η απάντηση του Κυρίου ήταν τέτοια, που θα διδάσκει όλους όσους θέλουν να δυσπιστούν στην αλήθεια του Ευαγγελίου. Είπε, λοιπόν, ο Κύριος: “ότι εώρακάς με, πεπίστευκας, μακάριοι οι μη ιδόντες και πιστεύσαντες» (Ιωάν. 20,26). Δηλαδή, λέει ο Κύριος στο Θωμά, πίστεψες επειδή με είδες. Μακαριότεροι και περισσότερο καλότυχοι είναι εκείνοι, που αν και δεν με είδαν, πίστεψαν.
Επανόρθωσε έτσι ο Κύριος την ολιγοπιστία του Θωμά και μας δίδαξε ότι και εμείς καλούμαστε να θέσουμε τον δάκτυλο – όχι σωματικά, αλλά πνευματικά – στην πλευρά Του, για να ποτιστούμε από την αναβλύζουσα Χάρη (Ιω. 20, 19-29). Γι΄ αυτό το λόγο, η Εκκλησία όχι μόνο δεν καταδικάζει τον Θωμά, αλλά τιμά την “μακαρία αυτού απιστία” την πρώτη Κυριακή μετά την Κυριακή του Πάσχα.

Ο Θωμάς βρισκόταν μαζί με τους άλλους Αποστόλους την ημέρα της Πεντηκοστής. Κατά την ιστορία, την οποία βεβαιώνει η παράδοση, κατά την Κοίμηση της Παναγίας μας με θεία οικονομία, ο Θωμάς και πάλι δεν παραβρισκόταν στη σύναξη των άλλων Αποστόλων. Έφτασε όμως και αυτός μετά τρεις μέρες και παρεκάλεσε του άλλους Αποστόλους να τον συνοδεύσουν ως τον τάφο, για να προσκυνήσει το άγιο σώμα της Θεοτόκου. Έτσι κι έγινε, αλλά όταν άνοιξαν τον τάφο, μεγάλη κατάπληξη και θαυμασμός τους κυρίευσε όλους. Το σώμα έλειπε και στο μνήμα κείτονταν μόνο το σεντόνι που είχαν τυλίξει το σώμα της Παναγίας. Η Παναγία αναστήθηκε και σωματικά αναλήφθηκε από την γη στους ουρανούς χαρίζοντας θαυμαστή δύναμη στους Αποστόλους για το δύσκολο και τεράστιο έργο που είχαν ήδη ξεκινήσει .

Ο Θωμάς ως Απόστολος

Η παράδοση αναφέρει ότι ο Θωμάς κληρώθηκε να κηρύξει το Ευαγγέλιο στους Πέρσες, Μήδους, Πάρθους και τους Ινδούς. Γι’ αυτό οι χριστιανοί των Ινδιών ονομάζονται “Θωμαϊστές”. Οι Ινδοί ήταν οι πιο ωμοί και βάρβαροι τότε άνθρωποι. Βλέποντας ο Θωμάς ότι έπρεπε να πάει σε τέτοιο άγριο έθνος στεναχωρήθηκε. Ενώ σκεφτόταν τι να κάνει, εμφανίζεται σ’ αυτόν μια νύχτα ο Κύριος και του λέει: “Μη φοβάσαι Θωμά, αλλά πήγαινε στις Ινδίες, κήρυξε το Ευαγγέλιο κι η χάρις μου θα είναι μαζί σου”.

Ο Θωμάς στην Ανδράπολη

Βρισκόταν τότε στα Ιεροσόλυμα ένας άνθρωπος, ονόματι Αμβάνης, ο οποίος έψαχνε να βρει αρχιτέκτονα ικανό να χτίσει το ανάκτορο του βασιλιά των Ινδιών, ένα ανάκτορο που να ξεπερνά σε μεγαλοπρέπεια, πλούτο και ομορφιά όλα εκείνα των προκατόχων του. Ο Κύριος γνωρίζοντας, τι επρόκειτο να κάμει ο Θωμάς στην Ινδία, φάνηκε σαν άνθρωπος μια μέρα στην αγορά και λέει στον Αμβάνη “Θέλεις ν’ αγοράσεις ένα αιχμάλωτο, κτίστη, που έχω;” “Ναι”, του αποκρίθηκε ο Αμβάνης. Τότε έδειξε το Θωμά και συμφώνησαν την αγορά για τρείς λίτρες αργυρίου. Έγραψε δε ο Ιησούς στο απαραίτητο χαρτί: “Εγώ Ιησούς ο Υιός Ιωσήφ, του τέκτονος, επώλησα σε εσένα τον Αμβάνη, τον δούλο μου Θωμά”. Ο αγοραστής ρώτησε τον Θωμά αν ήταν αιχμάλωτος του Ιησού. Ο Θωμάς απάντησε: “Ναι, αυτός είναι ο Κύριος μου, που μ’ αγόρασε με μεγάλη τιμή”.

Ακολούθησε λοιπόν, ο Θωμάς τον Αμβάνη και τον υπηρετούσε σαν δούλος. Την άλλη νύχτα φάνηκε πάλι ο Κύριος σε όραμα και του δίνει τα αργύρια, που πήρε λέγοντας: “Πάρε την αξία της αγοράς σου και τη χάρη μου”. Την άλλη μέρα έφυγε ο έμπορος με το Θωμά για την Ινδία. Μετά από πολυήμερο ταξίδι έφθασε στην

Ανδράπολη που είχε μεγάλο πανηγύρι εκείνη την μέρα, γιατί ο ηγεμόνας πάντρευε την κόρη του. Οι κήρυκες καλούσαν όλο τον κόσμο στους γάμους. Πήγαν κι ο Αμβάνης με το Θωμά. Ενώ όλοι έτρωγαν από τα φαγητά, μόνο ο Θωμάς δεν έτρωγε, αλλά καθόταν σκεφτικός προσέχοντας τον εαυτό του. Βλέποντας τον Θωμά ένας από τους υπηρέτες, τον χτύπησε στο πρόσωπο λέγοντας "Αφού είσαι καλεσμένος σε γάμο πρέπει να χαίρεσαι και να γιορτάζεις". Ο Απόστολος του αποκρίθηκε: "Το σφάλμα σου μακάρι να στο συγχωρήσει ο Κύριος στον μέλλοντα αιώνα. Το χέρι σου θα το κατασπαράξουν τα θηρία στον παρόντα αιώνα, για να σωφρονισθούν και να παραδειγματισθούν κι άλλοι". Πραγματικά, καθώς εκείνος ο υπηρέτης πήγε να φέρει νερό, τον καταξέσχισε ένα θηρίο, που παραμόνευε στο πηγάδι και έτσι ο υπηρέτης πέθανε. Το χέρι του το πήρε ένας σκύλος και το έφερε στο συμπόσιο. Οι καλεσμένοι που το είδαν απορούσαν ποιανού ήταν το χέρι. Τότε μια Εβραία, που έπαιζε στον γάμο, είπε: "Φοβερό μυστήριο έγινε σήμερα ανάμεσα μας. Ακούστε όλοι, διότι σήμερα ο Θεός ή Απόστολος του Θεού καταδέχτηκε να καθίσει μαζί μας. Γιατί εγώ ενώ έπαιζα, άκουσα ένα άνθρωπο πατριώτη μου να λέει στα εβραϊκά σ' ένα υπηρέτη που τον κτύπησε: " Το χέρι σου θα το κατασπαράξουν τα θηρία για να σωφρονισθούν οι άλλοι". Και να ο λόγος του έγινε πραγματικότητα".

Αυτό το θαύμα το πληροφορήθηκε ο ηγεμόνας της πόλεως. Κάλεσε, λοιπόν τον Απόστολο και του είπε "Αν εσύ με την κατάρα σου μπορείς να προκαλέσεις θάνατο, δείξε και τη δύναμη, που έχει η ευχή σου στην κόρη μου που παντρεύτηκε σήμερα. Ο Θωμάς με χαρά πήγε στο δωμάτιο των νεόνυμφων και τους στήριξε στη σωφροσύνη. Τους έπεισε να φυλάξουν παρθενία και αφού τους αφιέρωσε στο Θεό, έφυγε. Μετά από λίγη ώρα βλέπει ο γαμπρός κάποιον άνθρωπο, που έμοιαζε με το Θωμά, να συνομιλεί με τη νύφη. Επειδή νόμισε ότι είναι ο Θωμάς του είπε: "Εσύ δεν έφυγες; Πως ήλθες πάλι εδώ ξαφνικά;" Τότε ο άλλος αποκρίθηκε "Δεν είμαι ο Θωμάς, αλλά αδελφός του Θωμά κατά χάρη. Όποιος με ακολουθήσει και αρνηθεί τον κόσμο, όπως ο Θωμάς, θα γίνει όχι μόνο αδελφός μου, αλλά και κληρονόμος της βασιλείας του Πατέρα μου". Λέγοντας αυτά εξαφανίσθηκε. Οι νεόνυμφοι έκλεισαν στην καρδιά τους αυτά τα λόγια κι όλη τη νύχτα προσεύχονταν στον Κύριο. Το πρωί πήγε ο πατέρας της κόρης στο δωμάτιο και βλέποντας τους νεόνυμφους να κάθονται ο ένας απέναντι στον άλλο ταράχθηκε και τους ρώτησε τι συμβαίνει. Εκείνοι αποκρίθηκαν "Εμείς ευχόμαστε αυτός ο χωρισμός να φυλαχθεί, μεταξύ μας μέχρι το τέλος, για να μείνουμε αχώριστοι στον ουρανό, σύμφωνα με την υπόσχεση που μας έδωσε ο ξένος".

Μόλις άκουσε αυτά ο πατέρας στεναχωρήθηκε και υποσχέθηκε ότι θα δώσει πολλά δώρα, αν βρεθεί αυτός που τους είπε τέτοια λόγια. Έψαχναν λοιπόν και ζητούσαν τον ξένο, αλλά σταμάτησαν τις έρευνες. Ο Απόστολος σ' εκείνους, που τον

ζητούσαν με κακό σκοπό δεν φανερωνόταν, αλλά παρουσιαζόταν στους νέους μαθητές του Χριστού, χωρίς να τον βλέπουν οι άλλοι, και τους στήριζε. Οι νεόνυμφοι παρακαλούσαν τον Κύριο, να καταπραΰνει την οργή του πατέρα τους και να τον αξιώσει να μάθει την αλήθεια. Ο Θεός άκουσε την προσευχή τους και έφερε έτσι τα πράγματα, ώστε να γίνει χριστιανός. Διδάχτηκε δηλαδή από τους νέους την πίστη και πίστεψε ολόψυχα στο Χριστό. Ο Θωμάς τους βάπτισε κι έγιναν κι αυτοί κήρυκες του Ευαγγελίου.

Ο Θωμάς και ο βασιλιάς Γουνδιαφόρος

Στη συνέχεια ήλθε ο Θωμάς στο βασιλιά της Ινδίας Γουνδιαφόρο, που τον ρώτησε τι ξέρει να κατασκευάζει από ξύλα και τι από λίθους. Ο Απόστολος απάντησε ότι από ξύλα ξέρει να κατασκευάζει αλέτρια, κουπιά και ζυγούς για βόδια. Από λίθους κολώνες, ναούς και βασιλικά ανάκτορα. Τότε του λέει ο βασιλιάς “Μπορείς, λοιπόν, να μου κατασκευάσεις ένα ανάκτορο στον τόπο, που αγαπώ;” Ο Θωμάς υποσχέθηκε, ότι μπορεί. Τον οδήγησε ο βασιλιάς σ’ ένα πραγματικά ωραίο τόπο με βρύσες και δέντρα, και του είπε “Σχεδίασε μου σε πάπυρο το σχήμα της οικοδομής για να δω αν μου αρέσει, διότι θα απουσιάσω τρία χρόνια σ’ άλλη χώρα για κάποια υπηρεσία. Θέλω, όταν θα επιστρέψω να είναι έτοιμο το ανάκτορο”.

Ο Απόστολος έκαμε ένα ωραιότατο σχέδιο. Ο βασιλιάς χάρηκε για το ωραίο σχέδιο και είπε “Αληθινά, είσαι άριστος τεχνίτης και πρέπει να υπηρετείς το βασιλιά αφού είσαι έμπειρος”. Τότε ο βασιλιάς πρόσταξε να δώσουν στον Απόστολο χρυσάφι, για να αγοράσει τα απαραίτητα για την οικοδομή. Παρακαλούσε εν το μεταξύ τον Απόστολο να βάλει αμέσως τα θεμέλια. Εκείνος του αποκρίθηκε “Δεν γίνεται να κτίσουμε παλάτι αυτό το μήνα, αλλά τον ερχόμενο, τον Οκτώβριο”. Λέγοντας αυτά εννοούσε τη μέλλουσα ζωή. Σύμφωνα με τη βασιλική διαταγή έδωσαν στο Θωμά ότι χρειαζόταν και αυτός έφυγε για τον τόπο της κατασκευής. Εκεί όμως άρχισε να ετοιμάζει ουράνιο παλάτι για το βασιλιά. Κάθε μέρα δίδασκε και βάπτιζε τους ειδωλολάτρες και μοίραζε τα πλούτη στους φτωχούς.

Μετά από καιρό ζήτησε ο βασιλιάς πληροφορίες αν τελείωσε το οικοδόμημα. Ο Θωμάς του απάντησε ότι χρειάζεται κι άλλα ακόμη έξοδα για να κατασκευάσει τη στέγη. Ο βασιλιάς έστειλε πολύ χρυσάφι κι ένα γράμμα, που έλεγε: ” Να την κατασκευάσεις το γρηγορότερο τη στέγη των ανακτόρων, όσο πιο ωραία γίνεται για να το δεις τελειωμένο και να σε δοξάσω με επαίνους και εγκώμια”. Ο Απόστολος μόλις πήρε τα χρήματα, ευχαριστώντας το Θεό είπε “Σ’ ευχαριστώ φιλάνθρωπε Κύριε, διότι γνωρίζεις με πολλούς και ποικίλους τρόπους να ετοιμάζεις τη σωτηρία κάθε ανθρώπου”. Και μοίρασε πάλι τα χρήματα στους φτωχούς.

Μετά από λίγο καιρό έτυχε να πάνε στο βασιλιά κάποιοι άνθρωποι από τον τόπο, όπου έμενε ο Θωμάς. Τους ρώτησε λοιπόν, ο βασιλιάς, για να πληροφορηθεί την ομορφιά και το μεγαλείο των ανακτόρων. Εκείνοι του είπαν “Μην περιμένεις, βασιλιά, απ’ εκείνον οικοδομές, γιατί αυτός μοίρασε στους φτωχούς, όλο το χρυσάφι. Όχι μόνο αυτό, αλλά και κηρύττει ένα Θεό άγνωστο και κάνει θαύματα”. Ο βασιλιάς ταράχθηκε και διέταξε να φέρουν μπροστά του το Θωμά. Παρουσιάστηκε ο Θωμάς κι ο βασιλιάς με θυμό τον ρώτησε αν έκτισε το παλάτι.

Ο Απόστολος αποκρίθηκε “Το παλάτι εκείνο, που έμαθα να κτίζω από τον μόνο αρχιτέκτονα Χριστό, το έκτισα πολύ ωραίο”. Και ο βασιλιάς του είπε “Αυτή την ώρα να πάμε να το δούμε”. Ο Θωμάς του είπε “Νομίζω ότι δεν χρειάζεται για τον παρόντα κόσμο. Όταν φύγεις από τον κόσμο αυτό, τότε θα σου χρησιμεύσει”. Ο βασιλιάς νόμισε, ότι τον κορόιδευε και σαν θηρίο θυμωμένος είπε “Αυτόν τον απατεώνα να τον κλείσετε σε σκοτεινό λάκκο μαζί με τον έμπορο, που τον έφερε εδώ”.

Ενώ ο Απόστολος ήταν στη φυλακή, ο αδελφός του βασιλιά, κυριευμένος από λύπη για την ζημιά, αρρώστησε βαριά. Κάλεσε λοιπόν, τον αδελφό του και του είπε “Εγώ λυπήθηκα για τη ζημιά, που πάθαμε από εκείνο τον απατεώνα, αρρώστησα και φεύγω από αυτή τη ζωή”. Ύστερα από λίγη ώρα έμεινε νεκρός. Άγγελος Κυρίου πήρε την ψυχή του και την έφερε στις σκηνές των Δικαίων και τον ρωτούσε σε ποιά θέλει να κατοικήσει. Βλέποντας η ψυχή μια ωραιότατη παρακαλούσε να μείνει σ’ αυτή. Τότε ο Άγγελος του είπε “Σ’ αυτή δεν μπορείς να κατοικήσεις, επειδή είναι του αδελφού σου, που του την έκτισε ο Θωμάς”. Η ψυχή τότε αποκρίθηκε “Σε παρακαλώ άφησε με να γυρίσω πίσω στον αδελφό μου για να την αγοράσω και μετά επιστρέφω πάλι εδώ”.

Ο Άγγελος έδωσε την ψυχή στο νεκρό σώμα. Αμέσως ο νεκρός αναστήθηκε και ζήτησε τον αδελφό του. Ο βασιλιάς ήλθε κοντά του κι εκείνος τότε του είπε “Αδελφέ μου πιστεύω, ότι προτιμάς να δώσεις το μισό της βασιλείας σου, για να με δεις ζωντανό. Τώρα μια μικρή χάρη σου ζητώ”. Του είπε ο βασιλιάς “Πες το και θα κάνω ότι μπορώ”. Ο αδερφός του του είπε “Δώσε μου το παλάτι, που έχεις στους ουρανούς και πάρε, όσα χρήματα θέλεις”. Του είπε ο βασιλιάς “Εγώ έχω παλάτι στον ουρανό; Από που;” Ο αδερφός του του είπε “Ναι, έχεις, αν και συ δεν το γνωρίζεις. Σου το έκτισε ο ξένος, που είναι στη φυλακή. Είναι ωραιότατο, το είδα, όταν μ’ άρπαξε Άγγελος Κυρίου”. Τότε ο βασιλιάς κατάλαβε και απέφυγε να εκπληρώσει την υπόσχεση του λέγοντας “Αν το θέμα, αδελφέ μου, ήταν στη βασιλεία μου και στην εξουσία μου θα τηρούσα την υπόσχεση μου. Τώρα όμως αυτό βρίσκεται στον ουρανό. Πάρε όμως εσύ τον ίδιο το Θωμά για να σου κατασκευάσει καλύτερο”. Μετά απ’ αυτά ελευθέρωσε το Θωμά και τον Αμβάνη και

τους ζήτησε συγνώμη για το σφάλμα του. Ο Θωμάς ευχαρίστησε τον Κύριο και βάπτισε αυτούς και όλους τους άρχοντες. Το παράδειγμα του Γουνδιαφόρου ακολούθησαν πολλοί και βαπτίσθηκαν και αυτοί Χριστιανοί.

Ο βασιλιάς Μίσδιος και ο θάνατος του Αποστόλου

Απ' αυτή την πόλη αφού ολοκλήρωσε το έργο του, έφυγε ο Απόστολος και πήγε σ' άλλη μεγάλη πόλη των Ινδιών. Εκεί συνάντησε στους βαρβάρους ριζωμένη βαθιά την ασέβεια και την ειδωλολατρία. Σιγά σιγά με αγάπη και υπομονή τους έφερε στο φως της μόνης αλήθειας. Εκείνοι άρχισαν να του αποδίδουν τιμές για να εκδηλώσουν την ευγνωμοσύνη τους.

Σ' αυτό τον τόπο βάπτισε πολλούς, μεταξύ των οποίων και τη γυναίκα του βασιλιά Μίσδιου, Μιγδονία και τη γυναίκα του άρχοντα Χαρασίου, Τερτιανή. Αυτές οι δύο μάλιστα συμφώνησαν να ζήσουν ασκητικά στ' ανάκτορα τους. Ο βασιλιάς και ο Χαράσιος θύμωσαν επειδή δε ζούσαν οι γυναίκες τους, όπως αυτοί ήθελαν και γνωρίζοντας, ότι ο Θωμάς είναι ο αίτιος διέταξαν να τον φέρουν μπροστά τους. Έπειτα έδωσε διαταγή να τον φυλακίσουν. Τα μεσάνυκτα πήγαν οι Χριστιανοί στη φυλακή, που ο Απόστολος, την άνοιξε με την προσευχή κι έμειναν κοντά του, για να τους στηρίζει στην πίστη. Αυτή τη νύχτα πήγε ο Θωμάς σ' ένα σπίτι, όπου είχαν ετοιμάσει όλα για τη Θεία Ευχαριστία και για το Άγιο Βάπτισμα. Εκεί βάπτισε τον Ουαζάνη, γιο του βασιλιά Μίσδιου και την κόρη του Τέρτια. Τη στιγμή που τους κοινωνούσε ακούστηκε μια φωνή από τον ουρανό λέγοντας "Αλήθεια σας λέω, μη φοβάστε, αλλά πιστεύετε".

Μετά από αυτά ο Θωμάς γύρισε πάλι στη φυλακή και κλείστηκε, όπως πρώτα. Τον ακολούθησαν οι αρχόντισσες Τερτία, Μιγδονία και Μαρκία θέλοντας να μείνουν μαζί του. Ο Απόστολος τότε τους είπε "Θυγατέρες μου, και συνδούλες του Κυρίου Ιησού Χριστού, ακούστε τον τελευταίο μου λόγο. Αύριο θα πάω στο Δεσπότη μου, για να απολαύσω το μισθό του κόπου μου. Χαίρομαι γι' αυτό και ευφραίνομαι, γιατί ήλθε ο καιρός της ανταποδόσεως. Εσείς να μείνετε ατάραχοι στην πίστη, όταν με δείτε νεκρό. Αν φυλάξετε την πίστη θα συναντηθούμε στον ουρανό". Έπειτα κλείστηκε στο δεσμωτήριο για να προσευχηθεί.

Οι γυναίκες έκλαιγαν, γιατί ήξεραν ότι θα τον θανατώσει ο Μίσδιος, στον οποίον πήγαν οι φύλακες και του είπαν τα εξής "Βασιλιά, ελευθέρωσε εκείνο τον μάγο, γιατί όσες φορές θέλει, ανοίγει την πόρτα και φεύγει αλλά και η γυναίκα σου και τα παιδιά σου έρχονται και συνομιλούν μαζί του". Πήγε ο ίδιος ο βασιλιάς τότε στις φυλακές και βλέποντας τις πόρτες κλειστές, όπως τις άφησε, θαύμασε κι αφού εξέτασε τον Θωμά, τον ρώτησε αν είναι δούλος κανενός ή ελεύθερος. Εκείνος λοιπόν αποκρίθηκε "Είμαι δούλος του Κυρίου μου Ιησού Χριστού που είναι

Θεός αληθινός και κατοικεί στους ουρανούς και μ’ έστειλε εδώ για να σώσω πολλούς από εσάς”. Απάντησε ο Μίσδιος “Βαρέθηκα τις μαντείες σου, και θα σου δώσω το θάνατο που σου πρέπει για να γλυτώσω το γένος μου από τις μαγείες και κακουργίες σου”.

Αυτά είπε, αλλά επειδή φοβόταν τον όχλο γιατί είχαν πιστέψει πολλοί, και για να μη γίνει εκεί μέσα σύγχυση, τον οδήγησε έξω απ’ την πόλη με λίγους στρατιώτες σε κάποια απόσταση τον παρέδωσε σε πέντε στρατιώτες να τον ανεβάσουν πάνω στο βουνό και να τον φονεύσουν. Έτσι ο βασιλιάς γύρισε στην πόλη, ενώ ο λαός έτρεχε με προθυμία ν’ αρπάξει τον Απόστολο από τα χέρια των στρατιωτών. Αυτός όμως τους εμπόδιζε και όταν έφθασε στον καθορισμένο τόπο προσευχήθηκε. Αφού τελείωσε την προσευχή του ο Απόστολος, ευλόγησε και ευχήθηκε στους πιστούς και κατόπιν είπε στους στρατιώτες: – Εκτελέστε τώρα την διαταγή του Βασιλιά. Εκείνοι αμέσως τον λόγχισαν και τον χτύπησαν ταυτοχρόνως με τα ακόντια και έτσι τελείωσε το δρόμο της ζωής του ο Απόστολος Θωμάς στην πόλη Μαλιαπούρ (προάστιο του σημερινού Μαδράς), που λέγεται και Άγιος Θωμάς, στην ανατολική πλευρά της Ινδικής χερσονήσου.

Οι πιστοί αφού τον έκλαψαν πικρά, τον τύλιξαν σε σεντόνια και πολύτιμα υφάσματα που έφερε η Τερτία και τον έθαψαν σε μέρος που έθαβαν τους βασιλιάδες. Η βασίλισσα και ο Ουζάνης με τους υπόλοιπους έμειναν στον τάφο όλη την ημέρα και τη νύχτα και έκαναν αγρυπνία. Κατά την νύχτα φάνηκε ο Θείος Απόστολος και τους είπε “Τι κάθεστε στον τάφο μου; Δεν είμαι σ’ αυτόν όπως νομίζετε, αλλά ανέβηκα στους ουρανούς. Εσείς, Τερτία και Μιγδονία, μη ξεχάσετε όσα σας είπα, αλλά να φυλάξετε την ευσέβεια και ο Χριστός θα σας βοηθήσει”.

Ο Ουζάνης που ήταν διάκονος και ο Ονησίφορος ο πρεσβύτερος, που τους χειροτόνησε ο Θωμάς όταν πήγαινε στο μαρτύριο, δίδασκαν με παρρησία το Ευαγγέλιο και πίστευαν καθημερινά αμέτρητο πλήθος. Έπειτα από καιρό δαιμονίστηκε ένας γιός του Μισδαίου και μη μπορώντας να βρει τη γιατρειά του, πήγε ο βασιλιάς στον τάφο του Αποστόλου να πάρει ένα κομμάτι απ’ το άγιο λείψανο για να το βάλει στο γιό του να θεραπευτεί. Όταν άνοιξε τον τάφο δεν βρήκε το λείψανο, γιατί κάποιος χριστιανός το πήρε κρυφά και το πήγε στην Έδεσσα της Συρίας. Ο Θωμάς φάνηκε στον βασιλιά και του είπε “Όταν ζούσα απίστησες και τώρα πιστεύεις; Αλλά για να δεις τη φιλανθρωπία του Δεσπότου μου, πάρε χώμα απ’ τον τάφο μου και βάλε το στο γιό σου για να βρει αμέσως την υγεία του”. Έφερε λοιπόν ο βασιλιάς εκεί τον γιό του και παίρνοντας λίγο χώμα απ’ τον τάφο με πολλή πίστη το έβαλε στον δαιμονιζόμενο και αμέσως θεραπεύθηκε ο γιός του. Έπειτα βαπτίσθηκε ο ίδιος και όλο του το παλάτι και οι λοιποί απ’ την πόλη και έγινε μεγάλο πανηγύρι παντού σ’ εκείνα τα μέρη. Ο

βασιλιάς παρακαλούσε με δάκρυα τη γυναίκα του Τερτία και Μιγδονία να παρακαλέσουν το Δεσπότη Χριστό να συγχωρήσει τα προηγούμενα αμαρτήματα του καθώς και τα κακά που έπραξε εναντίον του Αγίου Του Αποστόλου.

Η Εκκλησία μας τιμάει τη μνήμη του αποστόλου Θωμά κάθε χρόνο στις 6 Οκτωβρίου. Από τον 3ο αιώνα, μαρτυρείται το προσκύνημα στον τάφο του Αποστόλου στην Έδεσσα της Συρίας (σημερινή Ούρφα της Νοτιοανατολικής Τουρκίας), της οποίας ήταν πολιούχος. Αλλά κατά μία παράδοση που αναφέρεται από τον άγιο Εφραίμ τον Σύρο (ο οποίος, μετά την κατάληψη της πόλης της Νίσιβης από τους Πέρσες το 363, έφυγε για την Έδεσσα όπου έζησε τα τελευταία 10 χρόνια της ζωής του διδάσκοντας στην περιβόητη Σχολή των Περσών), φαίνεται ότι ήταν το τίμιο λείψανο του Αποστόλου Θωμά που είχε διακομισθεί στην Έδεσσα από έναν έμπορο το 232. Το ιερό λείψανο του αγίου παρέμεινε εκεί έως ότου ο γιος του Μεγάλου Κωνσταντίνου το μετέφερε στην Κωνσταντινούπολη. Το 1204 το λείψανο μεταφέρθηκε στην Ρώμη, μαζί με τα λείψανα άλλων αγίων που είχαν συγκεντρωθεί στην Βασιλεύουσα.

Στο όνομα του Θωμά έχουν διασωθεί τρία απόκρυφα κείμενα του 2ου μ. Χ. αιώνα. Πρόκειται αναμφίβολα για ψευδεπίγραφα κείμενα αρχαίων αιρετικών γνωστικών, οι οποίοι θέλοντας να δώσουν κύρος στις αιρετικές τους δοξασίες, τις απέδωσαν στον απόστολο Θωμά.